

3.3 Studijní program Hospodářská politika a správa (HPS)

3.3.1 Společný základ programu Hospodářská politika a správa – předmět Hospodářská politika

1. **Rovnováha na trhu zboží a služeb v dlouhém období;** produkční funkce, neoklasická teorie rozdělování důchodu, keynesiánská spotřební funkce, model mezičasové volby, hypotéza životního cyklu, hypotéza permanentního důchodu, funkce investic, Tobinovo q , trh zapůjčitelných fondů v uzavřené ekonomice.
2. **Peníze, trh peněz a inflace;** peněžní zůstatky a poptávka po penězích, tvorba peněz a peněžní zásoba, rovnováha na trhu peněz a transmisní mechanismus, kvantitativní teorie peněz, neutralita peněz, určení cenové hladiny, Fisherova rovnice, inflace a inflační očekávání.
3. **Rovnováha otevřené ekonomiky v dlouhém období;** rovnováha platební bilance, trh zapůjčitelných fondů v otevřené ekonomice, nominální a reálný měnový kurz, devizový trh, determinace nominálního měnového kurzu, teorie parity kupní síly.
4. **Dlouhodobý ekonomický růst;** determinanty ekonomického růstu, neoklasický model ekonomického růstu (Solowův model), investiční funkce, intenzivní produkční funkce, stálý stav a míra úspor, zlaté pravidlo akumulace kapitálu, růst populace, exogenní technologický pokrok, teorie endogenního růstu.
5. **Model IS-LM;** keynesiánský kříž a křivka IS, rovnováha na trhu peněz a křivka LM, rovnováha ekonomiky v krátkém období a model IS-LM, fiskální a monetární politika v uzavřené ekonomice.
6. **Model IS-LM-BP;** trh zboží a křivka IS v otevřené ekonomice, platební bilance a křivka BP, rovnováha otevřené ekonomiky, Mundell-Flemingův model, monetární a fiskální politika v režimu fixního a plovoucího měnového kurzu.
7. **Model AS-AD;** agregátní poptávka, klasická křivka agregátní nabídky, keynesiánská křivka agregátní nabídky (extrémní případ), model strnulých mezd, Friedmanův model mylného vnímání cenové hladiny zaměstnanci, model nedokonalých informací, monetární cykly, reálné cykly, teorie reálného hospodářského cyklu.
8. **Vztah mezi inflací a nezaměstnaností: Phillipsova křivka;** trh práce a přirozená míra nezaměstnanosti, původní Phillipsova křivka, Phillipsova křivka s cenovou inflací, Okunův zákon a poptávková inflace, Phillipsova křivka rozšířená o inflační očekávání, nákladová inflace.
9. **Postavení a úloha státu v soudobé tržní ekonomice;** vymezení hospodářské politiky, cíle a nástroje hospodářské politiky, hospodářská politika a efektivnost ekonomického systému, mikroekonomická hospodářská politika, regulace ekonomických aktivit, makroekonomická hospodářská politika, vládní selhání, zásady pro provádění hospodářské politiky.
10. **Teoretické zdroje hospodářské politiky;** základní přístupy k hospodářské politice, předkeynesovská hospodářská politika „klasický“ model, důsledky Velké hospodářské krize, keynesovská hospodářská politika, monetaristický přístup k hospodářské politice, přínos nové klasické makroekonomie a nové keynesovské ekonomie pro hospodářskou politiku.
11. **Koordinace ekonomických aktivit;** důvody a podstata koordinace ekonomických aktivit, ekonomické plánování, centrální a indikativní plánování, tržní ekonomika, vymezení kapitalismu, hierarchie a komplementarita institucí, rozdíly kapitalistických ekonomik.
12. **Stabilizační politika;** vymezení stabilizační politiky, diskreční stabilizační politika a politika jemného ladění, důvody kolísání výstupu ekonomiky, charakter kolísání ekonomické aktivity, samoregulační schopnosti ekonomiky, přínosy a rizika stabilizační politiky, stabilizační politika založená na pravidlech.
13. **Monetární politika;** vymezení monetární politiky, cíle a nástroje monetární politiky, transmisní mechanismy monetární politiky, monetární politika s exogenní nabídkou peněz, problémy spojené s kontrolou peněžní nabídky, monetární politika s endogenní nabídkou peněz, vliv změny oficiální úrokové míry na ekonomickou aktivitu, omezení monetární politiky, režimy monetární politiky.
14. **Fiskální politika;** vymezení fiskální politiky, cíle fiskální politiky, rozpočtová a fiskální politika, automatické stabilizátory a diskreční opatření, využití pravidel při realizaci fiskální politiky, vliv fiskální politiky na změnu agregátní poptávky, velikost multiplikátoru fiskální politiky, odlišnosti vlivu dočasné a trvalé změny daňových sazeb, vliv fiskální politiky na investiční výdaje firem, problém deficitu státního rozpočtu, důsledky veřejného dluhu.

15. **Vnější hospodářská politika;** vymezení vnější hospodářské politiky, liberalizace vnějších ekonomických vztahů vs. protekcionismus, monetární politika v podmínkách pevného a plovoucího měnového kurzu, možnosti vlivu monetární politiky na výši měnového kurzu, fiskální politika v podmínkách pevného a plovoucího měnového kurzu, úloha monetární a fiskální politiky při zajištění vnitřní a vnější rovnováhy ekonomiky.
16. **Prorůstová hospodářská politika;** determinanty ekonomického růstu, vládní aktivity podporující ekonomický růst, vládní činnosti překážející růstu ekonomiky.
17. **Veřejné statky;** kritéria dělení statků, rozdíl mezi veřejnými a veřejně poskytovanými statky, charakteristika veřejných, smíšených a klubových statků, konkrétní příklady statků v rámci jejich členění, odvození poptávky po veřejném statku, způsoby zabezpečování veřejných statků a komplikace spojené s jejich poskytováním, alternativní mechanismy poskytování veřejných statků - Lindahl-Wicksellův mechanismus, Clarke-Groves-Vickrey mechanismus.
18. **Teorie veřejné volby;** role veřejné volby při zabezpečování veřejných statků, rozdíl mezi soukromými mechanismy a veřejnými mechanismy alokace zdrojů, vymezení postavení aktérů na politickém trhu, charakteristika, výhody a nevýhody volebních pravidel ve veřejné volbě, rozhodování individuálního voliče o veřejných výdajích, středový volič, hlasovací paradox, Arrowova věta, logrolling, dobývání renty.
19. **Veřejný sektor;** funkce veřejného sektoru v zajišťování veřejných statků, struktura, velikost, faktory ovlivňující velikost a strukturu veřejného sektoru, efektivnost veřejného sektoru, faktory ovlivňující efektivnost ve veřejném sektoru, decentralizace veřejného sektoru a úkoly územní samosprávy při zajišťování veřejných statků.
20. **Financování školství;** postavení školství ve veřejném sektoru, financování přímo řízeného školství, financování regionálního školství, soukromých a církevních škol, postavení veřejných vysokých a soukromých škol, ekonomické problémy českého vysokého školství, struktura školství v ČR, mezinárodní srovnání vybraných vzdělávacích systémů.
21. **Financování zdravotnictví;** postavení zdravotnictví ve veřejném sektoru, základní modely organizace zdravotnictví, veřejné výdaje ve zdravotnictví, ekonomické aspekty zdravotnických služeb, specifika financování zdravotnických služeb, financování zdravotnických zařízení v ČR, problémy zdravotnictví v ČR, mezinárodní srovnání vybraných zdravotnických systémů.